

Planerad nationalpark i Nämdöskärgården

Noteringar från öppet möte med boende på Nämdö samt Nämdö Skärgårdsråd, hembygdsgården Nämdö, 2023-02-03

Nämdö Skärgårdsråd har bildats för att representera boende (heltidsboende, deltidboende och sommarboende) i Nämdöskärgården vid samverkan med Naturvårdsverk (NV) och Länsstyrelse (Lst) i bildandeprojektet av en eventuell nationalpark i Nämdöskärgården.

20 personer hade samlats för att få information från mötet med NV, Lst, V:ö kn och Region Stockholm, som ägde rum 23-01-24, och för att diskutera hur vi ser på den fortsatta processen. Det kan noteras att de 20 personerna representerar åtminstone totalt 50 personer.

Inledningsvis gjordes en kortare muntlig sammanfattning av mötet den 24 jan med berörda myndigheter. Här deltog representanter från kommun, Lst, Naturvårdsverk och Region. I korthet konstaterades att Lst anser att det är kommunen som manifesterar den lokala positiva opinionen. I detta fall är kommunen tydligt positiv till NP och har dessutom tagit initiativ till att återstarta bildandeprocessen genom skrivelse till Lst och NV år 2016.

Kommunen anser att man samverkat med skärgårdsbefolkningen via både det kommunala och det regionala skärgårdsrådet samt genom den utförda omlandsstudien.

Noteringarna från detta möte kommer snarast möjligt att läggas ut i Nyhetsbrev från NHBF och NGA.

Vid vårt möte i hembygdsgården diskuterades hur vi bör gå vidare från Nämdöskärgårdens sida. Flertalet deltagare ansåg att, när vi nu äntligen fått till stånd en dialog med alla myndigheter, så borde vi fortsätta denna innan några ytterligare åtgärder vidtas. Till nästa möte vill man därför att vi ställer några tydliga frågor, som vi vill ha tillfredsställande svar på innan vi anser att processen med bildande av NP kan fortsätta.

Lokala förutsättningar på Nämdö

Det finns flera möjliga positiva effekter med en NP i Nämdöskärgården. Men en bärande förutsättning är att besöksströmmar kan kanaliseras, styras och påverkas via Nämdö. Detta är helt i enlighet med slutsatsen i den av kommunen genomförda omlandsstudien. Att besöksströmmar till en del går via Nämdö skapar möjlighet att där påverka besökarna i riktning mot ett minskat slitage, att där utbilda besökarna, att där hantera övernattningar för minskat slitage i NP och att där i en framtid kunna bedriva viss forskning i denna unika marina NP. Dessutom skulle det vara av godo inte bara för NP utan också för Nämdöskärgårdens samhälle.

Vi har uppfattat beskedet från Lst att det inte finns vare sig mandat eller medel för att göra ens den minsta investering som kan bidra till detta. Vår förhoppning står därmed till kommunen, som rimligen bör vara intresserade både av att skapa bästa möjliga NP och en utveckling av det lokala samhället. Vi har blivit informerade om att Värmdö kommun nu arbetar med ett "skärgårdspaket", som då givetvis kommer att omfatta alla delar av kommunens skärgård. Kommunens tidplan innebär dock att innehållet i detta paket inte kan börja diskuteras förrän efter sommaren. Vi kräver inte ett naturum för 50 miljoner kronor. Men vi vill känna oss övertygade om kommunens stöd och positiva inställning till det arbete som här behöver göras. Utan det beskedet kan vi inte se de positiva effekterna av denna NP.

Är kommunen beredd att ge oss det beskedet och när kan det i så fall komma?

Resurser för skötsel och tillsyn

Lst kommer från och med nu att ansvara för skötsel och tillsyn i hela NP området. För detta har man 2 personer, stationerade på Bullerö. Utan möjlighet till rondering. Möjligen med någon kvartstjänst extra på sommaren. Detta kan då jämföras med hur det varit fram till bara något år sedan. Utöver Lst's befintliga personal på Bullerö fanns Skärgårdsstiftelsens tillsynsmän tillgängliga i stort sett dygnet runt och boende på öarna som även tagit ett stort ansvar för tillsyn. Uppskattningsvis har åtminstone 5 till 6 personer varit engagerade i denna tillsyn.

Vi förstår att det blir både svårt och kostsamt att anställa ny personal som ska transportera sig ut till denna ytterskärgård. Vi föreslår istället att vi gemensamt hittar en lösning som bygger på att lokala personer kan engageras av Lst för att förbättra möjligheterna till skötsel och tillsyn. Vi står gärna till tjänst med att hitta dessa personer.

Är Lst beredd att samverka med oss i denna fråga för att förbättra resurser för tillsyn till en rimlig nivå?

Risk- och konsekvensanalys vid utökat antal besökare i NP

Lst talar nu om en 0-utredning för att definiera nuvarande läge beträffande slitage på naturen. Det är bra. Men vi anser att det dessutom behövs en kvalificerad bedömning av hur mycket fler besökare som kan förväntas och en risk- och konsekvensanalys av vad detta kan innebära. Någon sådan är ännu inte gjord. Hur tänker man sig göra med "zonerings och kanalisering" av besökare. Ett steg i rätt riktning är Lst's förslag att eventuellt anlita en landskapsarkitekt för att titta närmare på detta. I detta sammanhang kan det nämnas att det finns en erfaren landskapsarkitekt som är fastboende på Nämdö och som möjligen har intresse av att bidra i detta arbete.

Avser Lst att genomföra den efterfrågade 0-utredningen, bedömningen av antalet besökare samt den åtföljande risk- och konsekvensanalysen. Är Lst beredd att anlita den välmeriterade landskapsarkitekt som bor på Nämdö för att närmare studera "zonerings och kanalisering" av besökare?

Utredning och klagörande om alla i området befintliga rättigheter (ägar-, fiske-, jakt-)

Vi anser att det är självklart att alla rättigheter ska vara helt och fullt utredda innan fortsatt planering av NP kan fortsätta. Det har nu gått 3 år sedan arbetet startade. Det är svårt att förstå att dessa grundläggande rättigheter ännu ej är utredda.

Är Lst beredd att garantera att dessa utredningar genomförs inom 2 månader?

Vi avser nu att skicka ett mail till alla berörda myndigheter inför nästa dialogmöte, där vi begär svar eller tydliga åtgärder på dessa frågor. Om tiden inte räcker till för att lösa detta, kräver vi att tidplanen för bildandet av NP skjuts framåt i tiden.

Såsom tidigare är alla frågor, kommentarer och synpunkter angående den planerade nationalparken mer än välkomna.

För Nämdö Skärgårdsråd
Yngve Hässler
yngve.hassler@gmail.com
tel 0707 588 789